

DAVID KATZ

CAE FADOG FORM

ROWEN, GWYNEDD

WALES.LL 32 84P

BRITAIN

0113 86386 13 112 12110 PIPO PIPO 113 PIPO 01011 710 510 PIED 110 PIPO 01011 710 010 PIPO 1109 110 0119 110 0119 PIPO 0119 PIP

Solo 17/10 1/1/20

(1) 100 080 COULD : PICT 313 809 10 7 [COT step 8 gardiaspic to pute 18 Game olas UGS O/OH, 311C STRITESIN 110 10160x 8/10 COLON88 7913 ,813/03/11915 979 \$100 1911PORE THE 240 SIE PIS 613-10/11983 19 7/00 pm 3135!/0 19860.1010 GOD 500 116 . TICE ISTEDIN FORGE OFRY 18KS 13:10 , SPEITLESIN TO 91/0100, Friendo 18/10 10, 12/178 THE MESTIGAL FONZU 13 EISIL

162x 2001/1001/ 116 1 0.2020 421/013 DICOULTH INC IRM LLXFT 1316 12117 1343 13 1401726 JIN HIR 100716 103 10 1841 , Tool 10 791/4 116 , 785 17 2/18116 13 11/C - 7601196 131/6 YTO 19N OFF 10164 1193 13 P/C o lareteonolo Cha Ma l'o : Talon lane, Care 180141300176 603 AVB 113 12157 714 5k 960916 ed to spisors, 615pe of 100,000 in 101 vigebul FOR the record to valente the FIN otell , our 1110 A17 10, FRE 4710 CR (N G119382N1910 G/19 1193 13 110 1113 13 1728 COLARES PA 110, 101910 Just feet 110 Jes pro 110, 5100 110 110 000 000 1100 1.10 /10/ 0/19/0 ENI 3884/10 PMI. 3/6 CASSESTIC 1 1166 510 1510 150 100 100 15 NM GII 101190 115 M UKD 101173 110 01/20 19115 /3/10 11/13 13 ho lastedagino biz land 1113 12/20002 (F)6592/10 115 18168 1346 18 the . ENTER 16010 P 13 Ple . 1018 113 1111 120 (1) Gall 0839/16 36 HEICTICH IN13 (220/CURESPO \$12 DIN, 15/60 1/2/6 10 pour forte 180102001010 provide Gran Non 141262100 6.2 Will all 241 cesses ore Wes par 18/11/0 /11/08/100 PID (DIED DIN / VARO/0 /18 13 bolos occa exadidos Ming Wing A 'stra DIJE 13 110 to 100 110 bilo 1110 200 110 1110 11100 'FILLE COK, CITE 116 COIETEMAN 10 3/16 CIET NA 10

1 (Tester 11) 1180 SMXO (Ob 2 11/2 tarves to MILS DIN Ship lardelle rapill is the property later sing SELIA LIE LAUREDE DIN MILE MENTING 10 100 : YAM IN TRACK SULL GOOD AN FOR 100001010 3(1) (19 3 11 Gansler & D.M 12/19 /6/13 THO MY WITT LAYERS DENO THE & JUN 30 P IND 5-1086 351k promo 01011 03, fr. ha 116 organ 50 Mind up is is us bile the smillier build selly sept N. E. Singl' Wil will find of order ways 13 (0 M 31 9 10 1210 1311B 13 , > K1 43 510 NAU (100 DEOILER IN HO ONE VILOD . 12 128/112 60 13 18118 Pok 110 8091193100 SAPOITEDIN 13 118 Master will shing cin; sike its ton cin 713 7615 0446 CFT 2B 8MMS 1010397 GIRD 713 28/100 IM 110 DICES MING NO LO (010) 210/11/12 le No Valenard pm (100) 115 Thous 1/0-70, 0, 100 13 ha rester riphico his lun 2 xeler 12/11/13 116 100 procen FET- P31/C MARO SIFE STRONG 10 0 1 0 10 0 10 0 100 mod out 501 60 01 01 00 100 100 13 1,0 1/0/11/18 1/18/ 0/1/10 DAZ 1/10 long Charage is fire HM 18.11xalsia Tarle Georgoodo Ash us the class

[10 DAS 01/0 /21/0 W.S. W.S. AND SIGN DAS Luca Din he Pued of the of the of the Jany Din lic Jany A Chodos Mars 13 577 to fulled silve on music of the folescello 20133 Backed Lamp 2 ig The grey DADIShero 12 plass 4 200 mg 12 2000 mg 110, 2014 13 1663 13 56 CAPATO 12/00 9 18 S.10 10 1-10 85-03 TOVILL MIS 2 M HIC 187 pB ORN 1984 3/110 1010800 Toks BJEB 13 | PM 105, Malesard from sin son security proportion (Nins sin 2121 W S 21 01 00/51 d off W 6 GULA 01641 0/16 (513913 115 9 m | Plen + 11010 | VS" > +14 | 1410 as the spirit ages of the west of the could such as some Me office Tuc 1010 112 112 110 119 36 Mo rosa 1/2 12100 13 19011006016 12/00 201 with the course of the old over of deve TUNG 100 000 100 100 100 100 100 100 000 1000 000 Crotago tras es tue rus es po - Sallo P'3 | 2100 2 M 1010 09 (1856)0 110 131 10 03 1316 10, 10 NU PURENTO 1200 117 210 (100) To 120 1212 13 FUI 10 AH 21 CHILAGE [NI, 2 21 W (a) printe silo 5/6p. 73.10. 1 (110) 3110 3/16 Alem 19 110 1760 TRAM (110 5311N 10 16 the wheaton of prod Con processive Pis 115 VIED PANILE, SITO +65/20 NR3 11/0 /10)10 /1/15 :1100/101/16 ALIC

On the behalf of: Neta Oren

Project: Letter translation

(Yiddish)

(זייַט 1)

: חשובער פריינט פראפעסאר הירשע דוד קאץ

דאס שרייבט צו אייך א אגעבוירענער מיכאלישקער איד, וואס האט דורך געמאכט אלע עטאפן פון געבוירן ביז דער ליקווידאציע. דערוויסנדיג זיך אז איר גייט ארויסגעבן א יזכור בוך פאר די שטעטל מיכאלישאק און אז [-איר?-] בעט אלע מיכאלישקער אידן זאלן עפעס שרייבן, און נעמען אנטייל, בין איך וויליג צו נעמען אנטייל, און אייך שרייבן פון די לעצטע צייט פון דער ליקווידאציע און איך האף אז איר וועט עס אנ[נ]עמען און דרוקן: פאר וואס איך דאנק אייך און [-אין?-] פארוויס [-פאָראויס?-] איך ווינטש אייך א גליקליכן יאר:

מיין נאמען איז מישטער. שימאן גערשאטער

(זייַט 2)

1

די איבערקערע[נ]יס אין מיכאליסקער געטא

די דייצן זיינען אריינגעקומען אין מיכאליסאק 1941[,] א דריי מאנאטן זיינען מיר געזעסען אין די אייגענע הייזער, אין מוירע און שרעק, נאך די דריי מאנאטן האט מען אלע אידן ארויסגעשיקט אויפן מארק; און מען האט ארויסגעגעבן א ארדער אז מיר האבן דריי שעה צייט ארויסצומופען פון די אייגענע הייזער און אריבערגיין אין די אנדער זייט, וואס מען האט געמאכט א געטא. און מען האט ארומגעדרייט,

מיט שט[ע]כיקע דראט, ארום און ארום, און מען האט געמוסט [-געמוזט-] לעבען צו צוויי און צו דריי פאמיליעס אין איין הויז, און מען האט און מען האט אנגעזאקט [-אנגעזאגט-] אז ווען אימעצער וועט ארויסגיין אין דרויסן וועט מען זיי דערסישן [-דערשיסן-][.] אווי איז געווען[—] צוויי אידן זיינען ארויס אין דרויסן האט מען זיי דערסאסן [-דערשאסן-], צוויי האבן זיך אויפגעהאנגען אין די אייגענע הייזער, די דייצן האבן באשטימט פון די קריסטן פאליש [-פאליס, פאליציי-]. און די דייצן האבן זיי אנגעזאקט אז אימעצער וועט ניט הערן זאלן זיי שיסן. און אזוי האבן מיר זיך אפגעמאטערט צוויי מאנאטען[.] מען האט אלעמען ארויסגערופען אויפן מארק און מיר האבן זיך פארשריבן 10 יונגע מענער, 4 זיינען געווען אין פארהיירעטע וואס האבן פרויען און קינדער און איך בין געווען אין די גרויפ [-גרופ? גרופע?-][.] אן ?-ון-] מען האט אונז אוועקגעשיקט אין שטעטל, אסטראוויץ:

(זייַט 3)

2

מיר זיינען אפגעווען אין די שטעטל אסטרעוועץ ביי דריי מאנאטן[.] מיר האבן געארבעט אין די וועלדער אויסהאקן בוימער[.] ביי א דריי מאנאטן זיינען מיר אפגעווען אין שטעטל אסטראוויץ, מען האט אונז געשיקט קיין קענע: דארטן האבן מיר געארבעט ביי די רייל ראד[.] מען האט געבראכט אידן פון א קליין שטעטל פיזטרעץ[?] ביי א 30 מענער און פרויען[.] צוזאמען זיינען מיר שוין 50 מענער און פרויען. די וואס האבן אונז געהיט זיינען געווען ליטוונער און אוקריינער, זיי זיינען געווען ערגער ווי די דייצן. מיר האבן זיך אפגעמאטערט ביז זיינען געווען ערגער ווי די דייצן. מיר האבן זיך אפגעמאטערט ביז 143-טן-] יאר. די דייצן האבן אונז ערלויפט [-דערלויבט-] צו צו

בריינגען די פאמיליעס פון מיכאליסאק קיין קענע[.] פון די מיכאליסקער פארהיירעטע בין איך געווען מיט מיין פרוי פאנע[?- מיט מיינע צוויי שיינע קינדער[.] דער האט געהייסן כאנע, חנה-?]: מיט מיינע צוויי שיינע קינדער[.] דער האט געהייסן ליאמע[-???אפשר לייבע???-] דער עלטערער 5 יאר[;] דער צווייטער יאסל[,] ער אי[ז] געווען 3 יאר[;] און מיין פאטער הירשע-איצכאק [-יצחק-][,] זיי האט מען געבראכט אין א צווייטן לאגער 5 מייל פון אונזער לאגער[.] פון די מיכאליסקער איז געווען איצ[י]ק קאץ מיט זיין פרוי און א טאכטער ווי[?] אינקע[?] בלאכער מיט זיין פרוי און א טאכטער[.] אין דעם לאגער זיינען געווען אמיינסטן פון די שטעטל ביזטרעוויץ, מען האט זיי אפגעהאלטן ביי א דריי מאנאטן און אין די ענדע 143[-טן-] יאר: האט מען זיי אלע אויסגעסא[ס]ן[.]

(4 זײַט)

3

דעם אנדער טאג נאכדעם ווי זיי האבן אויסגעסא[ס]ן מיין פאמיליע, מיר זיינען אוועק ארבעטן און מיר האבן זיך צוזאמען גערע[ד]ט 4 מענער[,] און מיר זיינען אנטלאפן פון דער ארבעט, עס איז געווען א רעגענדיקער טאג, און מיר זיינען געלאפען דרום[-?-] צו וועלדער, אין דער טונק[ע]לער נאכט ביז מיר האבן דערזעהען א הויז[.] מיר האבן געבעטן אז זיי זאלן אונז געבן וואס צום עסן און מיר זיינען ווייטער געגאנגען. זיי האבן די גאנצע נאכט געלאפן [-אפשר געסאסן\געשאסן?-][.] מיר זיינען געגאנגען ווייטער ביז מיר זיינען געקומען צו א פארים [-פארם, פערמע?-] און מיר זיינען אריין אין הויז[.] האבן מיר זיי דערציילט די גאנצע געשיכטע און מיר האבן זיי געפרעקט [-געפרעגט-] אויב זיי וועלן אונז העלפן און זיי האבן געזאקט [-געזאגט-] אַז יא: זיי האבן אונז געגעבן שופלס [-אַנגליציזם געזאקט [-געזאגט-] און מיר האבן אנגעפאנגען צו גראבן א קעלער[,] און מיר, רידלען"-] און מיר האבן אנגעפאנגען צו גראבן א קעלער[,] און

אז מיר זיינען פארטיג געווארן, און אריין אין קעלער[,] מיר האבן זיך דערוו[או]סט אז די פארמערס זיינען געווען פאילעסע [-פוילישע-] פארטיזאנער און זיי זיינען געווען אגענסט די אידן און אגענסט די רוסן[.] מיר האבן זיך דערוו[או]סט אז זיי האבן אויסגעהארגעט ביי א 10 אידן[.] מיר זיינען אפגעווען ביז 1944 ווען די רוסן האבן אונז בייפרייט [-באפרייט-][.] איצ[י]ק קאץ איז אוועק מיט א מיידל קיין מיכאליסאק, און זיי האבן זיך געטראפען מיט נאך 4 מיכאלישקער און זיי זיינען אריין אין דער כאזען[???] הויז, און מען האט זיי אלע אויסגעסאן [-אויסגעשאסן??-].

(English)

(Page 1)

To my esteemed friend Professor Hirshe Dovid Katz:

Writing to you is a native Jew of Mikhalishik who has gone through all the stages from [my] birth until the liquidation [of the ghetto]. After hearing that you'll be publishing a memorial book for the town of Mikhalishik and you ask of all natives of Mikhalishik to write something and to participate [in the project], I'm willing to

participate and to write to you about the final days of [/before] the liquidation, and I hope that you'll accept it and print it, for which I thank you in advance. I wish you a successful year.

My name is Mister Simon Gershater.

(Page 2)

1

The upheaval in the Mikhalishik Ghetto

The Germans entered Mikhalishik in 1941. For about 3 months, we stayed in our own homes, in terror and in fear. After these 3 months, all Jews were sent out to the marketplace, and an order was issued that we have 3 hours to move out of our own homes and to go to the other side [of town] where a ghetto was made. They surrounded us with barbed wire all around us, and two or three families had to live in one house. They told us that whoever goes outside will be shot. And so it was—two Jews went outside and they were shot. Two others hanged themselves in their own homes. The Germans appointed police from among the Christian [locals], and the Germans

ordered them that whoever doesn't obey should be shot. This is how they tired us out (/tortured us) for two months. [Afterwards,] all were called out to the marketplace and were asked if anyone wants to register for going to work. We signed up, ten young men; 4 were married men with wives and children. I was part of the group. They sent us off to a town called Ostrowitz.

(Page 3)

2

We spent about 3 months in the town of Ostrowitz. Our work was chopping trees in the forest. After spending about 3 months in the town of Ostrowitz, we were sent to Kenne. Over there, our work took place on the railroad. Jews from a small town called ?Piztretz? were brought over—about 30 men and women. Now we're 50 men and women all together. The ones who watched us were Lithuanians and Ukrainians. They were worse than the Germans. This is how we were tortured until the year of 1943. The Germans [then] gave us permission to bring the families from Mikhalishik to Kenne. I was one of the

married ones from Mikhalishik, with my wife Chana and with my two beautiful children. One was called ?Leibe?, he was the older one and was 5 years old; the second's name was Yossl, and was 3 years old. And my father Hirshe Yitzkhok [was also brought]. All of them were placed in a different camp 5 miles away from ours. Among the Mikhalishik townspeople was Itzik Katz with his wife and daughter; ??Inke?? Blacher with his wife and daughter. In the camp were mostly people of the town ?Biztrevitz?. They were all held [there] for about 3 months and at the end of 1943, they were all shot.

(Page 4)

3

The day after my entire family was shot to death, we left for work, and the 4 of us men made up [a plan] together and we escaped from work. It was a rainy day, and we ran ?southward? to the forests in the dark night, till we detected a house. We asked them to give us something to eat, and then we continued walking. They were shooting all night long. We went further until we arrived at a farm, and we entered

the house. We told them the whole story and we asked them if they would help us, and they told us, "Yes." They gave us shovels and we began digging a cellar. When we were finished and entered the cellar, we found out that the famers were Polish partisans and that they're against the Jews and the Russians. We found out that they had already killed approximately 10 Jews. We stayed till 1944 when the Russians liberated us. Itzik Katz returned to Mikhalishik with a girl, and they met up with another 4 former townspeople of Mikhalishik. They entered the ???? house, where they were all shot to death.